

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 11.11.2010
KOM(2010) 661 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Přezkum řízení intenzity rybolovu v západních vodách

SEK(2010) 1367

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Přezkum řízení intenzity rybolovu v západních vodách

1. Úvod

1.1. Základ a účel přezkumu

U režimu řízení intenzity rybolovu v západních vodách¹ z roku 2003² posuzuje Komise tři aspekty: provádění v členských státech, podmínky pro přístup do nejbližších regionů severovýchodního Atlantiku a účinnost zvláštních pravidel intenzity pro oblast na západ a jih od Irska (pro tzv. biologicky citlivou oblast – BSA)³.

Tento přezkum se zakládá primárně na sledování, které ve vztahu k režimu intenzity provádí Komise, a na změnách, ke kterým došlo v kontextu politiky; na informacích, jež uvedly členské státy v odborném dotazníku; na hodnocení výboru VTHVR a na vědeckém poradenství, jež poskytla Mezinárodní rada pro průzkum moří (ICES)⁴ k problematice BSA⁵.

Výsledky přezkumu budou použity při rozhodování o budoucích směrech režimu, které se budou odvíjet od politických orientací pro reformu společné rybářské politiky v roce 2012.

1.2. Regulace intenzity v západních vodách

Režim intenzity rybolovu v západních vodách byl zaveden v roce 1995, aby zajistil udržení tehdejší rovnováhy v době plného zapojování Španělska a Portugalska do společné rybářské politiky a aby zamezil zvýšení intenzity rybolovu oproti úrovním před integrací uvedených zemí⁶. Nařízení z roku 1995 bylo později nahrazeno nařízením (ES) č. 1954/2003. Hlavními prvky těchto dvou režimů jsou:

¹ K západním vodám náleží severovýchodní Atlantik západně od Severního a Norského moře včetně výlučných hospodářských zón nejbližších regionů Portugalska a Španělska.

² Nařízení Rady (ES) č. 1954/2003, Úř. věst. L 289, 7.11.2003, s. 1; nařízení Rady (ES) č. 1415/2004 Úř. věst. L 258, 5.8.2004, s. 1.

³ Viz ustanovení čl. 3 odst. 4, čl. 5 odst. 2 a čl. 6 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1954/2003.

⁴ VTHVR, zpráva pracovní skupiny SGMOS 09-05 zabývající se režimem intenzity rybolovu, 3. část, červenec 2010.

⁵ Mezinárodní rada pro průzkum moří, Poradenství ICES 2009, kniha 5, bod. 5.3.3.1.

⁶ Viz body odůvodnění 4 a 5 nařízení (ES) č. 685/95, Úř. věst. L 71, 31.3.1995, s. 5.

	Parametr omezení	Oblast a členění lovišť	Metoda pro prvotní přidělení
Podmínky přistoupení pro Španělsko a Portugalsko	počet plavidel a jejich současné nasazení	irská zóna: oblast kolem Irska s odepřeným přístupem; vody ES v podoblastech ICES VI, VII, VIIIabd; španělské vody v divizích ICES VIIIc a IXa; portugalské vody v okolí Azorských ostrovů a Madeiry; španělské vody v okolí Kanárských ostrovů; plavidla pro lov druhů žijících při dně, zvláštní rybolovné činnosti (několik métrů)	jednání o přistoupení zaměřené na nahrazení systémů licencí pro cizí plavidla novým vzorcem, který zabrání narušení rybolovných zvyklostí
Režim intenzity z roku 1995	počet kW dnů za rok; počet plavidel pouze pro Španělsko, pokud jde o dvě podoblasti v okolí Irska; vyčerpávající přidělení intenzity členským státům	16 oblastí na úrovni divize ICES/oblasti CECAF ⁷ ; druhy žijící při dně a v hlubokých vodách, hřebenatky a krab německý/trnitý; vlečná a upevněná zařízení, délka plavidel nad 15 m	intenzita deklarovaná členskými státy, která je zapotřebí k uplatnění rybolovných práv (včetně neomezených druhů), aniž by došlo k narušení stávající rovnováhy ve využívání zdrojů a relativní stability
Režim intenzity z roku 2003	počet kW dnů za rok; vyčerpávající přidělení intenzity členským státům	9 oblastí na úrovni divize ICES/oblasti CECAF; druhy žijící při dně kromě hlubokých vod, hřebenatky a krab německý/trnitý; délka plavidel nad 15 m a v případě oblasti na jih a západ od Irska nad 10 m	průměrná deklarovaná intenzita za pětileté období 1998–2002

Tabulka 1 – Přehled dvou po sobě jdoucích režimů intenzity rybolovu v západních vodách

2. SOUČASNÝ REŽIM A SOUVISEJÍCÍ POLITIKY

2.1. Vlastnosti současného režimu

Režim intenzity z roku 2003 vedl k výraznému celkovému snížení, pokud jde o přidělování maximální přípustné intenzity členským státům. Ke snížení došlo mimo jiné v důsledku přísnějšího kritéria pro určování stropu intenzity: ten byl stanoven na úroveň průměrné roční intenzity mezi lety 1998 a 2002. Španělsko toto rozhodnutí neúspěšně napadlo u soudu⁸. Režim přinesl také zjednodušení, protože

⁷ CECAF: Výbor pro rybolov ve středovýchodním Atlantiku. Západní vody se rozprostírají v oblastech ICES (severovýchodní Atlantik) a v oblastech CECAF (středovýchodní Atlantik), pokud jde o výlučné hospodářské zóny (jejich části) v okolí nejvzdálenějších regionů Portugalska a Španělska.

⁸ Viz věci C – 36/04 a C – 442/04.

oblasti a *métier*⁹ byly méně podrobné. Režim navíc vyloučil rybolov spojený s hlubinnými druhy, jenž byl následně upraven zvláštním režimem bez regionálních omezení.¹⁰ Režim intenzity z roku 2003 však se svými předchůdci sdílí hlavní prvek, který jej odlišuje od režimů intenzity v rámci víceletých plánů řízení: přidělování intenzity je v něm pevně stanoveno a nevyvíjí se rok od roku v souvislosti s cíli řízení nebo přidělováním kvót na hlavní populace.

Zmínky o charakteristikách plavidel se v režimu týkají pouze definování minimální délky plavidla (15 m; BSA: 10 m), což má dva hlavní důsledky: a) malá plavidla používaná ke každodenním rybářským výjezdům jsou z řízení vyloučena, s výjimkou BSA, kde jsou v praxi (s ohledem na malý dosah malých plavidel) do řízení zařazena jen malá plavidla z Irska; b) kontrola se může zakládat na elektronické podpoře v reálném čase, protože plavidla o délce nad 15 m musí být napojena na systém satelitního sledování plavidel (VMS) a od července 2011 budou muset každý den podávat zprávy o svých úlovcích prostřednictvím elektronických lodních deníků.

S ohledem na velikost oblastí, do nichž je režim intenzity z roku 2003 rozdělen, zahrnuje každá z těchto oblastí mnoho různých lovišť. Rozlišování rybolovných operací je omezeno na rozlišování tří „cílových druhů“, kterými jsou: druhy žijící při dně s výjimkou hlubinných druhů, hřebenatky a krab německý/trnitý. Toto rozlišování má čtyři hlavní důsledky: a) v případě rybolovu při dně se nerozlišuje mezi složením úlovků, které je ve skutečnosti velmi rozmanité (treska obecná/treska jednosvrtná/treska bezvousá; treska tmavá; štikozubec/dřas mořský/pakambala; humr severský); b) v řízení je třeba rozlišit hlubinný rybolov a obecný rybolov při dně – tento aspekt bude blíže posouzen v souvislosti s probíhajícím přezkumem nařízení (ES) č. 2347/2002; c) řízení nezohledňuje účinek různých rybolovných technik na využívané populace; d) lovem pelagických druhů, jako jsou makrela, sled', kranas, tuňák nebo mečoun, se režim nezabývá.

Parametrem omezení činnosti je počet dní na moři vynásobený výkonem konkrétního plavidla, což má dva hlavní důsledky: a) parametr je vázán na skutečnou aktivitu plavidla, ale zůstává „nominálním“ parametrem v tom smyslu, že není rozlišováno mezi dobou plavby a dobou trvání rybolovu; b) parametr zohledňuje kapacitu plavidla, avšak pouze tak, že silnější motor znamená více intenzity.

Režim se netýká rybářských plavidel třetích zemí, která jím tudíž nejsou vázána.

2.2. Související pravidla pro sledování a kontrolu

Členské státy vedou aktualizované seznamy plavidel, která jsou oprávněna provozovat rybolov podle režimu intenzity z roku 2003. Podle budoucích prováděcích pravidel k nařízení o novém kontrolním režimu¹¹, budou tato plavidla potřebovat oprávnění k rybolovu a na oficiálních centralizovaných internetových

⁹ Pojmem *métier* se rozumí skupina rybolovných operací zaměřených na podobné druhy (soubory druhů), používajících podobná lovná zařízení, probíhajících ve stejné části roku a/nebo ve stejné oblasti a vyznačujících se podobným vzorcem využívání zdrojů.

¹⁰ Nařízení Rady (ES) č. 2347/2002, Úř. věst. L 351, 28.12.2002, s. 6.

¹¹ Nařízení Rady (ES) č. 1224/2009, Úř. věst. L 343, 22.12.2009, s. 1 (viz zejména články 7 až 15, 26 až 32, 39 až 41, článek 106, články 114 až 116 a článek 124); viz také nařízení Rady (ES) č. 2103/2004, Úř. věst. L 365, 10.12.2004, s. 12.

stránkách členských států budou uloženy příslušné seznamy. Pro rybolov v mezinárodních vodách je zapotřebí dodatečné oprávnění¹².

V nařízení o kontrolním režimu je podrobně popsán výpočet intenzity, kterou plavidla využijí v jednotlivých oblastech mimo přístav. Při získávání dat lze vycházet z lodních deníků a pozic zaznamenaných prostřednictvím VMS. Pokud některý členský stát překročí strop intenzity, Komise může provést odpočet v budoucím přidělu maximální přípustné intenzity. Výkon motoru plavidla bude podléhat osvědčením a kontrole.

2.3. Související řízení rybolovných práv a populací

Přidělování intenzity členským státům nesouvisí přímo s řízením rybích populací. Existují však dva mechanismy – členské státy mohou při výměně rybolovných práv uskutečnit také výměnu příslušné intenzity, přičemž pro způsob výpočtu převáděné intenzity neplatí žádné další pokyny. Komise může navíc zvýšit přidělenou intenzitu nebo dovolit převod intenzity mezi oblastmi tak, aby členský stát mohl plně využít svých kvót nebo se zabývat možnostmi nekvótovaného rybolovu, jsou-li podloženy vědeckým hodnocením populace. Komise dosud žádné rozhodnutí v tomto směru nepřijala.

Rybolov druhů žijících při dně v rámci režimu intenzity z roku 2003 podléhá do značné míry paralelnímu řízení podle celkových přípustných odlovů (TAC), což platí zejména u druhů jako štikozubec, ďas mořský, pakambala, treska obecná, treska jednoskvrnná, treska bezvousá, treska sajda, treska tmavá, mník mořský, jazyk obecný, platýs, rejnokovití a humr severský. Přestože TAC se v průběhu uplatňování režimu u mnoha těchto populací snížily, maximální úrovně intenzity zůstaly nezměněny. Na několik dalších druhů, které v rybolovu znamenají dodatečnou obchodní hodnotu, se TAC nevztahují, jde např. o druhy kalmar Hyadesův, sépie, platýs protažený, platýs červený, limanda obecná, parmice nachová, treska norská, mořčák evropský, pakambala kosočtverečná, pakambala velká nebo štítník.

Celkovým přípustným odlovům nepodléhají ani bentické druhy, jejichž lov je řízen podle zvláštních přidělů intenzity (hřebenatky, krab německý, krab trnitý). Bentických druhů se týká doplňkové řízení na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Rybolov cenných hřebenatek je intenzivněji regulován z hlediska sezóny a používaného zařízení, především pak v atlantických oblastech Francie a ve Walesu. Mezi rybáři velmi často platí ujednání na základě vlastní iniciativy, jejichž cílem je zabránit nadbytkům na trhu nebo zorganizovat obnovu zdrojů. Velká většina rybolovu bentických druhů nespadá do působnosti režimu intenzity z roku 2003, neboť lovem těchto druhů se zabývají malá plavidla.

Přidělováním intenzity podle režimu intenzity z roku 2003 nejsou dotčena restriktivnější pravidla intenzity podle plánů řízení. V západních vodách v současné době platí tři plány řízení, které zajišťují omezení intenzity v závislosti na populačních stavech: plán pro tresku obecnou týkající se vod západně od Skotska a v Irském moři, plán pro jazyk obecný týkající se západní části Lamanšského

¹²

Viz článek 3 nařízení Rady (ES) č. 1006/2008, Úř. věst. L 286, 29.10.2008, s. 33.

průlivu a plán pro štikozubce novozélandského a humra severského týkající se iberských vod.¹³

3. ŘÍZENÍ INTENZITY Z HLEDISKA PROVÁDĚNÍ V ČLENSKÝCH STÁTECH

Všechny dotčené členské státy vyvinuly v souvislosti s řízením intenzity podle režimu z roku 2003 nástroje pro získávání dat, sledování a hlášení. Ke zjišťování využití intenzity se používají převážně výkazy z lodního deníku a údaje VMS (s výjimkou irských plavidel o délce do 15 m v BSA). Měsíční zprávy o využívání intenzity dostává Komise většinou včas. Členské státy po vyčerpání přidělené intenzity rybolov ukončují a v některých případech se jeho ukončení snaží zabránit či se ukončení pokoušejí oddálit tak, že získávají dodatečnou intenzitu od jiných členských států. Do těchto výměn se nejvíce zapojovaly Belgie, Nizozemsko a Irsko.

Výpočet intenzity rybolovu není v praxi plně harmonizován. Čím bude metoda jednodušší, tím snazší bude také vyvozovat důsledky z vědeckých analýz vývoje intenzity, protože ty se zakládají na harmonizovaných metodách podle rámce pro shromažďování údajů¹⁴ ve společné rybářské politice.

4. POSOUZENÍ

Současné nastavení režimu intenzity je výhodné tím, že funguje jako záruka proti přesouvání intenzity z jedné oblasti do druhé a proti hledání možností nového rybolovu bez vědeckého poradenství. Skutečnost, že uplatňování režimu se omezuje pouze na velká plavidla, vychází ze zásady proporcionality a z proveditelnosti kontrol. Pravidla pro kontrolu se rozvinula – od roku 2012 budou plavidla o délce 12 a více metrů povinně vybavena VMS. Vyloučení menších plavidel má faktický dopad na územní dosah režimu, neboť menší plavidla budou pravděpodobně po většinu roku provozovat činnost do vzdálenosti 12 námořních mil. V těchto územních limitech může pobřežní stát rybolov regulovat v zásadě sám, neexistuje však žádné jasné prostorové vymezení mezi mezinárodními a místními režimy¹⁵.

Předností územního přístupu je jeho jednoduchost a soulad s konceptem ekoregionů, s výjimkou východní části Lamanšského průlivu, který dnes není považován za součást regionu Keltské moře, nýbrž spíše za součást ekoregionu Severní moře.

Vzhledem k jeho statické povaze nelze režim intenzity z roku 2003 použít pro řízení populací nebo pro řízení rybolovu zaměřeného na více druhů – k tomuto účelu nebyl režim koncipován. S ohledem na skutečnost, že rybolov druhů žijících při dně není definicí nijak rozlišen, a také s ohledem na široké územní rozdrobení je současný režim příliš objemný na to, aby bylo možné vytvořit přímou vazbu na řízení populací a řízení podle métier. Oblasti řízení intenzity se také ne vždy shodují s nejdůležitějšími oblastmi řízení TAC.¹⁶ Všeobecný režim intenzity však může mít

¹³ Nařízení Rady (ES) č. 1342/2008, Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 20; nařízení Rady (ES) č. 2166/2005, Úř. věst. L 345, 28.12.2005, s. 5, a nařízení Rady (ES) č. 509/2007, Úř. věst. L 122, 11.5.2007, s. 7.

¹⁴ Nařízení Rady (ES) č. 199/2008, Úř. věst. L 60, 5.3.2008, s. 1.

¹⁵ Viz články 9 a 17 nařízení Rady (ES) č. 2371/2002, Úř. věst. L 358, 31.12.2002, s. 59.

¹⁶ Například podoblast řízení intenzity ICES VIII zahrnuje Kantaberské vody, které jsou zároveň řízeny spolu s portugalskými pobřežními vodami z hlediska TAC pro štikozubce, d'ase a pakambalu.

potenciál k tomu, aby byl spojen s biologickými parametry a v konečném důsledku s budoucími úvahami o řízení za předpokladu, že tyto parametry budou schopny vyjádřit stav několika různých populací najednou.

Režim by mohl mít větší význam pro řízení rybolovu hřebenatek a krabů, protože ten TAC nepodléhá. V případě krabů však parametr řízení „kW dny“ není dostatečně účelný, neboť tlak rybolovu zde závisí do značné míry na počtu položených vrší¹⁷, a tento parametr nijak výrazně nekoreluje s výkonem motoru. Režim také nevyužívá přínosu místních a regionálních přístupů k řízení, které se mohou týkat jak menších, tak větších plavidel. Rozvoj místní politiky je však na druhé straně někdy brzděn, závisí-li na spolupráci se sousedním loďstvem, jež se věnuje lovu těchto populací.

Dostupnost údajů VMS a každodenních záznamů o úlovcích v elektronických lodních denících by mělo z hlediska uplatňování režimu zajistit zvýšení transparentnosti. Získávání údajů VMS podle oblasti řízení je operace, již mohou nyní provádět také pobřežní státy u plavidel pocházejících z jiných členských států a provozujících činnost v jejich vodách, a podobný mechanismus se v souvislosti s reformou kontroly plánuje také u informací z lodních deníků.

Kontrola údajů o intenzitě je méně nápadná než sledování úlovků, neboť zde nejsou možné křížové kontroly s tržními údaji. To je argumentem pro to, aby se údaje VMS, které budou s postupujícím vývojem technických standardů spolehlivější a přesnější, používaly jako výchozí bod řízení a aby se následně zavedl mechanismus, jenž by zajistil transparentnost při vnitrostátních výpočtech intenzity rybolovu.

Zvýšení transparentnosti při výpočtu intenzity je také vedlejším účinkem vědecké analýzy těchto údajů získaných na základě rámce pro shromažďování údajů, který se ve vztahu k západním vodám používá od roku 2009.

Osvědčení a kontrola, pokud jde o výkon motoru, do budoucna sníží poskytování nesprávných údajů, a parametr kW tak bude spolehlivější.

5. REŽIM INTENZITY V SEVERZÁPADNÍCH A JIHOZÁPADNÍCH VODÁCH

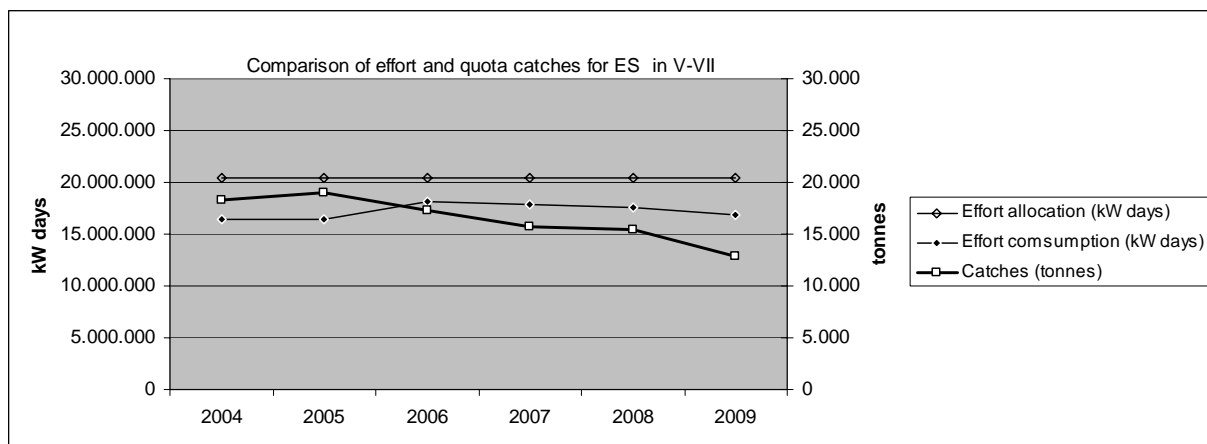
5.1. Severozápadní vody

Zdaleka největší intenzita pro rybolov při dně žijících druhů v podoblastech ICES V–VI (západ Skotska) a VII (Keltské moře) je přidělována Francii a Spojenému království, po nichž následují Španělsko a Irsko (viz *tabulka 1a* v pracovním dokumentu útvarů Komise, který doprovází toto sdělení). Pokud jde o využívání intenzity hlášené členskými státy, více než poloviny ročního přídělu zjevně využívají pouze Německo, Španělsko a Nizozemsko, přičemž Španělsko (západ Skotska) a Nizozemsko (Keltské moře) využily v některých letech maximální částku plně.

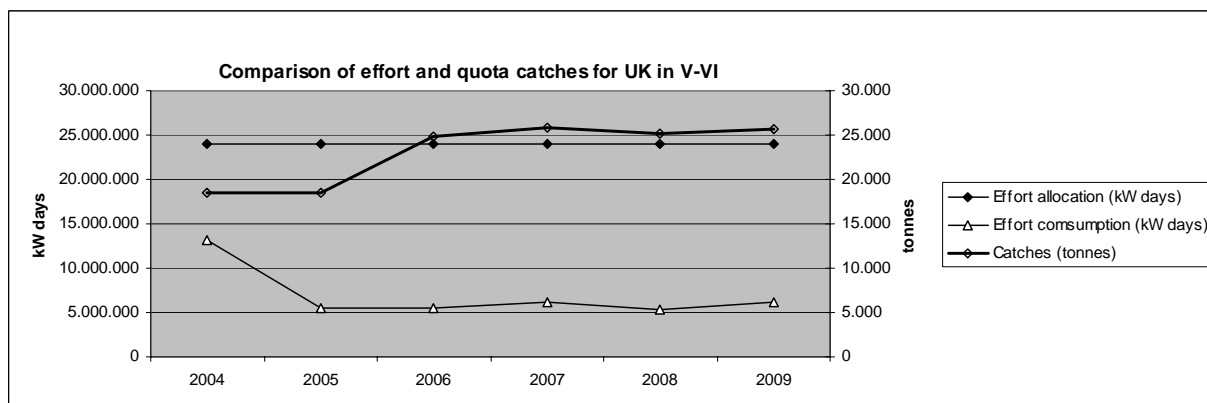
Následující čísla například vyjadřují vývoj intenzity v rybolovu druhů žijících při dně a úlovků souvisejících klíčových druhů podléhajících kvótám, který vykazovala španělská plavidla v podoblastech V–VI a VII a britská plavidla v podoblastech V–

¹⁷ Další vybavení určitého významu: síť a vlečné síť na kraba německého ve Francii (vedlejší úlovek), síť na kraba trmitého ve Francii a Spojeném království.

VI. Ačkoli vztah mezi intenzitou a úlovkou podléhajícími kvótám se u jednotlivých států značně liší, je zřejmé, že využívání intenzity bylo po léta stabilní (v případě Španělska i tehdy, když dostupné druhy podléhající kvótám vykazovaly sestupný trend).

Graf č. 1 – Srovnání hlášené intenzity a úlovků podléhajícími kvótám¹⁸ pro Španělsko v podoblastech V–VI a VII

Graf č. 2 – Srovnání hlášené intenzity a úlovků podléhajícími kvótám¹⁹ pro Spojené království v podoblastech V–VI

Plavidla, jež se na západě Skotska věnují rybolovu druhů žijících při dně, jsou v současné době výrazně více ovlivněna plánem pro tresku obecnou. To obzvláště platí v případě Irska a Spojeného království. Následující tabulka jako příklad srovnává příslušné režimy intenzity pro tyto členské státy. Za povšimnutí stojí skutečnost, že územní působnost a působnost loďstva v obou režimech nejsou totožné, ale do značné míry se překrývají:

Subjekt	Přidělená intenzita v západních	Hlášená využitá intenzita v západních	Počáteční přidělená intenzita podle	Hlášená využitá intenzita podle plánu pro tresku

¹⁸ V úvahu byly vzaty druhy: štikozubec, ďas, pakambala, humr severský. Podobně významné druhy mník a rejnok nemohly být zohledněny s ohledem na nesrovnalosti v oblasti nebo absenci časových řad.

¹⁹ V úvahu byly vzaty druhy: treska obecná, treska jednosvrtná, treska bezvousá, ďas, humr severský.

	vodách	vodách	plánu pro tresku obecnou ²⁰	obecnou
Irsko, kW dny v roce 2009 na západě Skotska	2 324 932	818 595 (35 %)	826 543	636 462 (77 %)
Spojené království, kW dny v roce 2009 na západě Skotska	24 017 229	6 209 268 (26 %)	7 140 713	8 208 153 (115 %)

Tabulka 2 – Režimy intenzity rybolovu na západě Skotska pro Spojené království a Irsko, pokud jde o druhy žijící při dně.

Vzhledem k tomu, že plán pro tresku obecnou umožňuje, aby byly z jeho režimu intenzity vyloučeny skupiny plavidel, které se nezabývají lovem tresky, režim západních vod si zachovává funkci všeobecného rámce.

Pokud jde o rybolov hřebenatek a krabů (viz *tabulka 1b* v pracovním dokumentu útvarů Komise), Irsko vyřadilo plavidla, aby zajistilo nepřetržité dodržování stropu intenzity pro hřebenatky.

5.2. Jihozápadní vody kromě nejvzdálenějších regionů

Zdaleka největší intenzita pro rybolov při dně žijících druhů v podoblastech ICES VIII a IX je přidělována Španělsku a Francii, po nichž následuje Belgie (viz *tabulka 2* v pracovním dokumentu útvarů Komise). Pokud jde o využívání intenzity hlášené členskými státy, zdá se, že španělská a belgická plavidla se při provozování činnosti blíží svým limitům, zatímco u francouzských plavidel se intenzita značně snížila. V podoblasti ICES IX (od jižní Galicie ke Cádizskému zálivu) se smí rybolovu druhů žijících při dně věnovat pouze španělská a portugalská plavidla. Zatímco španělská plavidla se při lovu zjevně blíží limitu, u portugalských se intenzita snížila.

Intenzita pro hřebenatky a kraby je v těchto podoblastech vyhrazena pro Francii (podoblast VIII) a Španělsko (podoblasti VIII a IX). I v tomto případě se při provozování činnosti zjevně blíží limitům pouze španělská plavidla.

6. INTENZITA A PODMÍNKY PRO RYBOLOVNÉ ČINNOSTI V OKOLÍ AZORSKÝCH OSTROVŮ, KANÁRSKÝCH OSTROVŮ A MADEIRY

6.1. Souvislosti

Ve smlouvě o přistoupení Španělska a Portugalska z roku 1985 byl zaveden mechanismus, ve kterém je každým rokem prostřednictvím rozhodnutí Rady regulován vzájemný přístup do výlučných hospodářských zón v okolí Azorských ostrovů, Madeiry a Kanárských ostrovů. Rozhodnutí Rady následně přijímaná v rámci tohoto mechanismu zachovávala přístup, podle něhož měla do každé z těchto oblastí až na několik málo výjimek týkajících se určitých lovišť tuňáka výlučný přístup vnitrostátní plavidla. Na tento režim prakticky navázal následující režim

²⁰ Počáteční přiděl podléhá úpravám v průběhu roku, intenzita se konkrétně zvyšuje výměnou za opatření pro zamezení odlovu tresky obecné.

intenzity z roku 1995, jenž zakázal přístup moderním plavidlům pro lov tuňáka a jenž vyčerpávajícím způsobem stanovil přípustnou intenzitu pro nejbližší regiony. Režim intenzity z roku 2003 míru výlučnosti s přihlédnutím k zásadě volného přístupu k vodám Společenství omezil, a to jednak vytvořením zvláštního přístupového režimu ve prospěch místních loďstev ve vodách ostrovů až do vzdálenosti 100 námořních mil, jednak vyjmutím hlubinného rybolovu z regulace intenzity, která se na ostrovy vztahuje. Tato rozhodnutí později neúspěšně napadla azorská vláda.²¹

Režim z roku 2003 stanoví, že ve vodách až do vzdálenosti 100 námořních mil od linie pobřeží Azorských ostrovů, Madeiry a Kanárských ostrovů mohou dotyčné členské státy omezit rybolov na plavidla registrovaná v přístavech těchto ostrovů, s výjimkou plavidel, která v těchto vodách tradičně lovila. Komisi sice nejsou známy žádné vnitrostátní předpisy, jež by toto omezení pro plavidla jiná než místní prováděly, předmětné omezení je však očividně uznáváno jako fakt. Španělsko s Portugalskem navíc v roce 2008 uzavřely dvoustrannou dohodu²², jež omezuje vzájemný přístup ostrovních loďstev na celkem 38 plavidel a jež stanoví několik technických specifikací.

6.2. Řízení intenzity

Příděly intenzity podle režimu z roku 2003 pro rybolov druhů žijících při dně jsou v oblastech Azorských ostrovů vyhrazeny pro Portugalsko a v oblastech řízení, do nichž spadají jak Madeira, tak Kanárské ostrovy, pak pro Španělsko a Portugalsko. Rybolov druhů žijících při dně je stálého významu pouze v okolí Kanárských ostrovů. Lov hřebenatek není v žádné z těchto oblastí možný a lov krabů je povolen pouze pro Španělsko v okolí Kanárských ostrovů (viz *tabulka 4* v pracovním dokumentu útvarů Komise). Vezme-li se v úvahu, že největší význam má v těchto místech rybolov hlubinných druhů a vysoce stěhovavých velkých pelagických druhů a že na žádnou z těchto dvou skupin se tento režim již nevztahuje, má režim intenzity velmi omezený účinek a význam. Vlády na Azorských i Kanárských ostrovech jeví důrazný zájem o to, aby byl v rámci reformy SRP obsah přístupového režimu včetně jeho územní působnosti přehodnocen.

7. REŽIM INTENZITY V BIOLOGICKY CITLIVÉ OBLASTI

7.1. Souvislosti

Biologicky citlivou oblastí se rozumí podoblast Keltského moře spadající do výlučných hospodářských zón Irska a Spojeného království, která byla od roku 2004 vymezena výhradně za účelem uplatňování samostatného řízení intenzity. Hranice této oblasti byly vytyčeny na základě vědeckých informací o vysokém výskytu nedospělých jedinců štikozubce obecného. Biologicky citlivá oblast se překrývá s oblastí, pro niž platí technická opatření pro obnovu populace štikozubce obecného²³ v podobě požadavků na používání sítí s většími oky (hranice jsou načrtnuty

²¹ Viz věci T – 37/04 a C – 444/08.

²² Dohoda o operacích rybářských plavidel s tradiční působností na Azorských ostrovech, Madeiry a Kanárských ostrovech podepsaná v Braze dne 21. 1. 2008.

²³ Nařízení Komise (ES) č. 494/2002, Úř. věst. L 77, 20.3.2002, s. 8.

v pracovním dokumentu útvarů Komise). Španělsko proti vytvoření této zóny neúspěšně protestovalo u soudu.²⁴

7.2. Řízení intenzity

Největší intenzita pro rybolov při dně žijících druhů v BSA je přidělována Francii, po níž následuje Irsko, Španělsko a Spojené království (viz *tabulka 3* v pracovním dokumentu útvarů Komise). Pokud jde o využívání intenzity hlášené členskými státy, největší aktivitu v oblasti zjevně vykazují španělská plavidla následovaná irskými. Limitům intenzity se tak blíží pouze Španělsko.

Rybolovu hřebenatek se v současné době věnuje pouze Irsko, ačkoli intenzita je přidělována také Francii. Co se týče lovu krabů, nejvíce činnosti vyvíjí zjevně Irsko, které se v tomto směru blíží svým limitům intenzity. Francie si naopak uchovává velké množství intenzity v rezervě.

7.3. Biologické hodnocení

Komise požádala ICES, aby jí poskytla vědecké poradenství, pokud jde o dopad regulace intenzity v BSA v kontextu jiných ochranných opatření. ICES uvedla, že hranice BSA se shodují s hlavní oblastí líhnutí štikozubce a d'asa a také s oblastí tření pakambaly a v menší míře i štikozubce. Hranice se navíc překrývají s důležitými oblastmi, kde dochází k tření a líhnutí tresky jednoskvrnné a tresky bezvousé, i když to se týká spíše pobřežních oblastí (a tudíž jen v menší míře mezinárodních loďstev, která působí spíše v jižních a západních částech BSA). Podle ICES není dopad BSA na zlepšující se stavy štikozubce jednoznačný, ICES se však domnívá, že zohlední-li se otázka ve spojení se zavedenými technickými opatřeními, je možné, že existence BSA prospěla druhům pakambala a d'as. ICES zdůrazňuje fakt, že limitovaná intenzita pro většinu zemí zřejmě nepředstavuje omezení, přiklání se nicméně k tomu, aby opatření bylo zachováno, a zabránilo se tak nežádoucím změnám v rybolovných zvyklostech. Unie by měla pro BSA vytyčit jednoznačné cíle ochrany, které by následně měly být podrobně a transparentně sledovány.

8. ZÁVĚRY

Režim intenzity z roku 2003 úspěšně vytvořil podmínky pro plné zapojení Španělska a Portugalska do hlavních pravidel SRP. Díky statické povaze již režim pro většinu členských států ve značném množství oblastí nepředstavuje omezení pro činnost loďstev, což je dáno přetrvávajícím snížením celkové kapacity loďstva²⁵ a snížením rybolovných práv pro druhy podléhající kvótám. V několika oblastech však byly následně zavedeny režimy intenzity týkající se konkrétních druhů rybolovu, které jsou spojené s každoročním poradenstvím o stavu populací. Budoucí spojení režimu intenzity ve velkém měřítku s opakovaným poradenstvím o populačních stavech ve smíšených lovištích je možné, vyžádalo by si však zpřesnění definic rybářských oblastí. Co se týče BSA, režim je zasazen do kontextu technických opatření

²⁴ Viz věci C – 36/04 a C – 442/04.

²⁵ Výroční zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o úsilí členských států během roku 2008 k dosažení udržitelné rovnováhy mezi rybolovnou kapacitou a rybolovnými právy, KOM(2010) 60 v konečném znění.

a ukázalo se, že jejich kombinace vede ke zlepšení stavů některých významných populací. Z vědeckého poradenství vyplývá, že budoucí omezení by měla být jednoznačněji spojena s cíli řízení zdrojů.

Řízení podle intenzity rybolovu by mohlo být důležitým nástrojem v rybolovu hřebenatek a krabů, neboť ten není omezen pomocí TAC. Parametr, který se v současnosti pro řízení používá, však není dostatečně přesný (zejména u lovu krabů), a režim by měl být na rozdíl od aktuálního stavu schopen reagovat na řídicí iniciativy zúčastněných stran.

Pokud jde o nejvzdálenější regiony východního Atlantiku, režim představuje široký rámec, který byl jen částečně doplněn vnitrostátními právními předpisy. Nejdůležitější rybolov (velké pelagické druhy a hlubinné druhy) není regulován až na regionální úrovni.